

Vlada Republike Hrvatske

Na temelju članka 7. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora ("Narodne novine", broj 28/96.), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ donijela

ODLUKU

o pokretanju postupka za sklapanje Ugovora između Republike Hrvatske i Republike Srbije o socijalnom osiguranju

I.

Na temelju članka 138. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 56/90, 135/97, 8/98 – pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 – pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 - pročišćeni tekst, 55/2001 –ispravak, 76/2010 i 85/2010 – pročišćeni tekst), pokreće se postupak za sklapanje Ugovora između Republike Hrvatske i Republike Srbije o socijalnom osiguranju (u daljnjem tekstu: Ugovor o socijalnom osiguranju).

II.

U odnosima između Republike Hrvatske i Republike Srbije na području socijalnog osiguranja, primjenjuje se Ugovor između Republike Hrvatske i Savezne Republike Jugoslavije o socijalnom osiguranju (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 14/2001).

III.

S obzirom da se u odnosima dviju država na području socijalnog osiguranja još uvijek primjenjuje stari ugovor, koji je Republika Hrvatska sklopila s bivšom Saveznom Republikom Jugoslavijom, te što je u okviru pregovora o pristupanju RH u punopravno članstvo u EU, u okviru poglavlja 23. započeo rad Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za praćenje provedbe stambenog zbrinjavanja povratnika i izbjeglica, pa onda i stručne radne skupine za rješavanje bilateralnih pitanja koja se odnose na izbjeglice i raseljene osobe u obje države, ukazuje se potreba za sklapanjem novog ugovora o socijalnom osiguranju. Ugovorom bi se uredila prava iz mirovinskog i zdravstvenog osiguranja, prava po osnovi nezaposlenosti, te prava na obiteljska davanja hrvatskih radnika koji prebivaju i rade u Republici Srbiji, kao i srpskih radnika zaposlenih u Republici Hrvatskoj.

IV.

Prihvća se tekst Nacrta Ugovora o socijalnom osiguranju kao osnova za vođenje pregovora.

Nacr Ugovora o socijalnom osiguranju iz stavka 1. ove točke sastavni je dio ove Odluke.

V.

Određuje se izaslanstvo Republike Hrvatske za vođenje pregovora u sljedećem sastavu:

- državni tajnik u Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva nadležan za mirovinsko osiguranje, voditelj izaslanstva,
- predstavnik Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva
- predstavnik Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi,
- predstavnik Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti
- predstavnik Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija,

- predstavnik Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje
- predstavnik Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje
- predstavnik Hrvatskog zavoda za zapošljavanje

Ovlašćuje se voditelj izaslanstva, da u ime Republike Hrvatske potpiše zapisnik s pregovora.

Troškovi za rad izaslanstva obuhvaćaju troškove vođenja pregovora i osigurani su u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

VI.

Ovlašćuje se ministar gospodarstva, rada i poduzetništva da u ime Republike Hrvatske potpiše Ugovor o socijalnom osiguranju.

VII.

Svojstva davanja uređenih ugovorom su takva da ne stvaraju nove izdatke u odnosu na prava već utvrđena zakonodavstvom o mirovinskom osiguranju, kao i zakonodavstvom o zdravstvenom osiguranju.

Izvršavanje Ugovora o socijalnom osiguranju ne zahtijeva osiguranje dodatnih financijskih sredstava u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

VIII.

Ugovor o socijalnom osiguranju ne zahtijeva donošenje novih ili izmjenu postojećih zakona, ali podliježe potvrđivanju prema odredbi članka 18. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

KLASA:
URBROJ:
Zagreb,

PREDSJEDNICA
Jadranka Kosor, dipl. iur.

Obrazloženje

Uz točku I. Ustavna osnova za sklapanje međunarodnog ugovora o socijalnom osiguranju sadržana je u članku 138. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 56/90, 135/97, 8/98 - pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 - pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 - pročišćeni tekst, 55/2001 - ispravak, 76/2010 i 85/2010 - pročišćeni tekst).

Uz točku II. U međudržavnim odnosima između Republike Hrvatske i Republike Srbije na području socijalnog osiguranja, još uvijek se primjenjuje Ugovor između Republike Hrvatske i Savezne Republike Jugoslavije o socijalnom osiguranju (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 14/2001).

Kako se u okviru pregovora RH o pristupanju EU, unutar pregovaračkog poglavlja 23. iskristalizirala potreba uređenja bilateralnih odnosa Republike Hrvatske i Republike Srbije i na području socijalne sigurnosti, predloženo je sklapanje novog ugovora, po uzoru na europska pravila koordinacije sustava socijalne sigurnosti.

Uz točku III. S obzirom da se u odnosima dviju država na području socijalnog osiguranja još uvijek primjenjuje stari ugovor, koji je Republika Hrvatska sklopila s bivšom Saveznom Republikom Jugoslavijom, te što je u okviru pregovora o pristupanju RH u punopravno članstvo u EU, u okviru poglavlja 23. započeo rad Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za praćenje provedbe stambenog zbrinjavanja povratnika i izbjeglica, pa onda i stručne radne skupine za rješavanje bilateralnih pitanja koja se odnose na izbjeglice i raseljene osobe u obje države, ukazuje se potreba za sklapanjem novog ugovora o socijalnom osiguranju. Ugovorom bi se uredila prava iz mirovinskog i zdravstvenog osiguranja, prava po osnovi nezaposlenosti, te prava na obiteljska davanja.

Potreba za sklapanjem ugovora ukazuje se i zbog suradnje na gospodarskom području i prijateljskih odnosa dviju država.

Uz točku IV. Nacrt ugovora izrađen je u skladu s općeprihvaćenim europskim načelima, te obuhvaća davanja iz mirovinskog i zdravstvenog sustava, osiguranje za vrijeme nezaposlenosti i obiteljska davanja. Bitni elementi Nacrta ugovora su sljedeći:

- *obuhvat osoba* - predlaže se primjena Ugovora na državljane Republike Hrvatske i Republike Srbije, izbjeglice i osobe bez državljanstva, te na članove obitelji i nadživjele članove koji svoja prava izvode od tih osoba;

- *obuhvat zakonodavstva* - nacrt ugovora odnosi se za Republiku Srbiju na mirovinsko i invalidsko osiguranje, te zdravstveno osiguranje, a za Hrvatsku na obvezno zdravstveno osiguranje i zdravstvenu zaštitu, kao i obvezno mirovinsko osiguranje, koje obuhvaća i osiguranje za slučaj nesreće na poslu i profesionalne bolesti, osiguranje za vrijeme nezaposlenosti i obiteljske dodatke;

- *jednakost pravnog položaja državljanina država ugovornica u pogledu stjecanja i korištenja pojedinih prava iz socijalnog osiguranja* - primjenjuje se u pogledu prava i obveza određenih pravnim propisima ugovorne stranke na čijem se teritoriju osoba nalazi ili prava i obveza određenih Ugovorom;

- *zbrajanje razdoblja osiguranja* - svih razdoblja koja se prema pravnim propisima ugovornih stranaka uzimaju u obzir za ostvarivanje prava na davanja;

- *isplata stečenih davanja korisnicima s prebivalištem u drugoj državi* - dakle bez obzira na prebivalište, uz izuzetak davanja za nezaposlenost i obiteljskih davanja;

- *zdravstveno osiguranje* - predlaže se urediti zdravstveno osiguranje u skladu sa suvremenim europskim načelima o pružanju odgovarajuće zdravstvene zaštite osiguranicima za vrijeme privremenog boravka (odredbama o pružanju hitnih zdravstvenih usluga) ili trajnog prebivanja na području druge države ugovornice (odredbama o osiguranju članova obitelji kad prebivaju na području druge države, te odredbama o punoj zdravstvenoj zaštiti umirovljenika jedne države ugovornice koji imaju prebivalište na području druge države ugovornice);

- *mirovinsko i invalidsko osiguranje* - predlaže se zbrajanje razdoblja osiguranja navršenih u obje države u slučaju kada je to potrebno za ispunjenje uvjeta za stjecanje prava na mirovinu, s tim da svaka država ugovornica određuje pravo na mirovinu prema razdobljima navršenim na njenom području; također su obuhvaćena davanja za ozljede na radu i profesionalne bolesti;

- *obiteljska davanja* - predlaže se zbrajanje razdoblja osiguranja u slučaju kada je to potrebno za ispunjenje uvjeta za stjecanje prava;

- *davanja za slučaj nezaposlenosti* - predlaže se zbrajanje razdoblja osiguranja radi ispunjenja uvjeta za stjecanje prava na davanje za slučaj nezaposlenosti;
- *očuvanje stečenih prava u slučaju otkazivanja Ugovora* - predlaže se da u slučaju otkazivanja ugovora budu očuvana sva prava na davanja stečena prema odredbama Ugovora.

Uz točku V. Predlaže se da članovi izaslanstva za vođenje pregovora budu sljedeći: državni tajnik u Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva nadležan za mirovinsko osiguranje, kao voditelj izaslanstva, te predstavnici Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija, Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Troškovi za rad izaslanstva obuhvaćaju troškove vođenja pregovora i osigurani su u Državnom proračunu Republike Hrvatske. Pretpostavlja se da će ugovor biti dogovoren u dva kruga pregovora. Kako se na kraju svakog kruga pregovora sastavlja zapisnik, ujedno se ovlašćuje voditelj izaslanstva da taj zapisnik potpiše.

Uz točku VI. Nakon što Vlada Republike Hrvatske prihvati konačni zajednički Nacrt ugovora koji je prethodno utvrđen u pregovorima na stručnoj razini, Ugovor potpisuje ministar nadležan za mirovinsko osiguranje.

Uz točku VII. Ugovor o socijalnom osiguranju izvršava se iz sredstava doprinosa za mirovinsko osiguranje, putem osobnih primanja u novcu određenih ovisno o individualno navršenom trajanju uplate doprinosa osiguranika (mirovine). Vrste prava koja se stječu primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju već su predviđena hrvatskim zakonima s područja mirovinskog osiguranja, te se na temelju ovog Ugovora ne stječu nova prava koja bi uzrokovala nove financijske obveze za Republiku Hrvatsku. Što se tiče troškova zdravstvene zaštite, isti također neće stvarati nove izdatke, te neće uzrokovati povećanje financijskih sredstava iz proračuna Republike Hrvatske.

Uz točku VIII. Ugovor uređuje prava iz mirovinskog i zdravstvenog osiguranja, prava po osnovi nezaposlenosti i obiteljska davanja i primjenjuje se zajedno sa zakonima na područjima koja uređuje, a po pravnoj je snazi iznad tih zakona. Primjenjuje se izravno u pojedinačnim slučajevima ostvarivanja prava, pa njegovo sklapanje ne zahtijeva donošenje novih ili izmjenu postojećih zakona na tom području.

Ugovor uređuje prava koja se prema članku 56. Ustava Republike Hrvatske uređuju zakonom, a njegove odredbe financijski obvezuju nositelje općeg obveznog socijalnog osiguranja, za koje u skladu s člankom 37. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora, u međudržavnim odnosima jamči Republika Hrvatska. Zbog toga je potrebno da nakon potpisivanja, u skladu s člankom 18. navedenog Zakona, Ugovor potvrdi Hrvatski sabor, čime se ispunjavaju i uvjeti za njegovu primjenu, u skladu s člankom 140. Ustava Republike Hrvatske.